

Framtidens läkare sprider det sjukvårdspolitiska programmet

Läkarnas tidigare oskrivna roll som ledare i sjukvården har marginaliserats när andra intressenter tagit över ledningsansvar eller agerat mellanhand. Läkarens roll som ledare i vården krävs för att lösa problemen i den uppkomna vårdkrisen. Under valåret 2006 har vi möjlighet att föra fram vår sjukvårdspolitik, formulerad i programmet Framtidens sjukvård, i debatten. Den chansen ska vi ta!

TOMAS LINDHOLM
ledamot av Läkarförbundets centralstyrelse; distriktsläkare, Läkarstationen Gnesta
80lindholm@telia.com

|| Läkarförbundet startade 1998 ett projekt, Framtidens läkare, vars målsättning var att öka kårens självkänsla, anseende och inflytande. Centralt fackliga ombudsmän samt ca 30 gruppledare har rest runt i landet och träffat Läkarförbundets medlemmar. Till dags dato är det drygt 5 000 läkare som deltagit i diskussioner och grupparbeten runt dagens och morgondagens läkarroll. Man har bl a berört etik, ekonomi, arbetsmiljö, ansvar samt bredare samarbete över professionsgränserna. Utvärderingen visar att medlemmarna varit oerhört nöjda med den ökade gruppkänsla och tillhörighet som detta skapade. En del anser att detta är det enskilt bästa förbundet gjort!

Sjukvårdsansvaret

Demografiskt sett kommer vi inom en 25-årsperiod att ha en kraftigt förskjuten åldersfördelning i populationen. Antalet medborgare över 85 år kommer att tredubblas, och 40 procent av befolkningen kommer att vara över 65 år. Detta innebär också att antalet läkarbesök kommer att fördubblas. Detta medför en beräknad kostnadsutveckling för vård och omsorg till minst 13 procent av BNP år 2030. Läkarförbundets angelägna yrkande om att 10 procent av BNP redan idag skulle behöva satsas på vård och omsorg vinner just nu ett visst politiskt gehör.

Närsjukvård

Av dagens närmare 20 000 verksamma specialistläkare återfinns 2/3 inom slutenvården. Detta motsvarar inte befolkningens förväntningar och krav då utredning och behandling av de flesta sjukdomstillstånd idag kan skötas i öppenvården. Ett gemensamt ansvarstagande mellan sjukhusläkare och allmän-

läkare skulle kunna resultera i en utjämning av denna omoderna snedfördelning. Även möjligheterna till patientnära forskning skulle öka om vården utfördes på rätt nivå.

Om 3 500 organspecialister gavs möjligheten att bedriva sin verksamhet i öppenvård, parallellt med att man återför de 1 500 specialister i allmänmedicin som idag verkar inom andra discipliner till familjmedicinsk verksamhet, skulle mycket vara vunnet. Hälften av de verksamma specialisterna skulle då befinna sig i öppenvården – en situation som mer liknar övriga Europas.

Protos

För att lösa rekryteringen av erforderligt antal allmänläkare har Läkarförbundet sedan 2002 propagerat för sitt förslag till ett nationellt familjeläkarsystem, Protos. Protosprogrammets krav på bl a en läkare per 1 500 invånare skulle göra allmänläkaryrket mer attraktivt, förbättra arbetsmiljön men framför allt effektivisera de kostsamma flöden och väntetider som finns i vården.

Återanställning av färdiga specialister samt nyrekrytering av unga läkare till specialiteten allmänmedicin kräver en viss engångskostnad. Denna kostnad, liksom kostnaderna för öppenvårdsspecialisterna, skulle väl motiveras av de minskade utgifterna för den dyra sjukhusvården. Det skulle också ge vårdens utförare en möjlighet att svara upp emot patienternas krav på läkartillgänglighet och trygghet.

Läkarrollen – ledarrollen

Läkarnas tidigare oskrivna roll som ledare i sjukvården har marginaliserats. Ett flertal andra intressenter har tagit över ledningsansvar eller agerat som mellanhänder. Vi reagerar nu på detta och ser att läkarens roll som ledare i vården krävs för att lösa problemen i den uppkomna vårdkrisen.

Läkarnas ledarskap i vården har i ett flertal undersökningar visat sig vara det

ojämförligen billigaste och mest effektiva ledarskap som sjukvården kan få. Att patient-läkarmötet också råkar vara det som är mest efterfrågat av patienterna, skall heller inte ringaktas.

Framtidens sjukvård

Arbetsformen med Framtidens läkare behöver nu utvecklas vidare då vi har att sprida Läkarförbundets nyreviderade sjukvårdspolitiska program, Framtidens sjukvård. Det är en välskriven och väl genomarbetad produkt som vi har all anledning att vara stolta över.

Under valupptakten 2005 samt valåret 2006 har vi chansen att sätta vår sjukvårdspolitik på den politiska agendan. Spridning av det sjukvårdspolitiska programmet, till medlemmar och allmänhet, på ett uppsökande och öppet diskuterande sätt, kan vara rätt väg att förbättra det sjunkande fackliga intresset och inte minst att återta ledarpositionen i vården. •

Läkarnas ledarskap i vården har i ett flertal undersökningar visat sig vara det ojämförligen billigaste och mest effektiva ledarskap som sjukvården kan få. Att patient-läkarmötet också råkar vara det som är mest efterfrågat av patienterna, skall heller inte ringaktas.